

זמני כניסה ויציאת השבת
לפי אופק נתיבות:
הדלקת נרות: *16:13
צאת השבת: 17:19
רבינו תם: 17:54
שבת שלום ועבורך !!!

* 30 דק' קודם השקיעה

מזכרות נשים ציבוריות

גיליון 134

פרשת חיי שרה תשפ"ג | שבת מברכין | יש לשמור על קדושת הגיליון!

פנינה לנשמה

"ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים"

מבאר רש"י: "לכך נכתב שנה בכל כלל וכלל, לומר לך שכל אחד נדרש לעצמו, בת מאה כבת עשרים לחטא, מה בת עשרים לא חטאה שהרי אינה בת ענשין, אף בת מאה בלא חטא, ובת עשרים כבת שבע ליופי".
ולכאורה קשה, שאכן זהו שבח לאדם שאומרים עליו שבגיל מאה הריהו כבן עשרים לחטא, שכן תורה ומצוות הם דברים שאדם מסגל לעצמו בעמלו, אולם יופי הוא מתת שמים, הקב"ה הוא הנותן אותו, ואם כן מה יש לשבח אדם עליו?
מבאר בעל ה"תפארת ציון", שאישה שאינה יפה אינה יכולה להשתבח בכך שהיא מתנהגת בצניעות, כפי שיכולה אישה יפה שנוהגת בצניעות. וזהו שהודיע הכתוב את גודל יופיה של שרה, כדי שע"י זה נבין את גודל צניעותה, שלמרות יופיה שהיה למעלה מן הטבע, היא היתה צנועה ביותר.
מובא בספרים הקדושים, שאברהם אשר עמד בניסיון העקדה במסירות נפש, נסך בקרב בני ישראל בכל הדורות את העוז והתעצומות למסור את נפשם על קידוש ה'. כמו כן, יוסף אשר עמד בניסיון הגדול של אשת פוטיפר, נסך בעמ"י את הכח לעמוד בניסיונות מעין אלו. גם עמידתה של שרה בניסיון היופי, היא שנוסכת בבנות ישראל בכל הדורות את הכח לשמור על צניעותן.
שרה אמנו שרתה כל חייה את האורחים הרבים שפקדו את ביתה, ובכל זאת נותרה ספונה בתוך האוהל. וגם כשהמלאכים באו לבשר לה את הבשורה הנפלאה על הולדת יצחק, היא נשארה באוהל ולא יצאה אליהם. ועל זאת שבחו אותה המלאכים באמרם: "אייה שרה אשתך" כדי שאברהם ישיב: "הנה באוהל", וכך ימחישו את צניעותה המופלגת.
את מידת הצניעות הזאת הורישה שרה לכל בנות ישראל הכשרות שבכל הדורות, והטביעה אותה בנפשן. (אריה שאג)

סיפור לשבת

פינת ההלכה

צניעות בדיבור

קוה אל ה'

אמרו חז"ל "קול באשה ערוה" דהיינו שאסור לאנשים לשמוע קול שירה של נשים, ולכן כל בת מגיל שנים עשרה ויש מחמירים מגיל אחת עשרה צריכה להיזהר שלא ישמע קול שירתה לזרים, וצריך לשים לב לזה בבתי ספר וכדומה הנמצאים במקום שעוברים גברים שבשעה ששרות יסגרו את החלונות שלא ישמע קול שירתן בחוץ.

אור הצדיק

שאלה: אני מאוד אוהבת לשיר ורציתי לדעת אם מותר לי לשיר שירי שבת ליד אחים שלי הגדולים?

זכאת נשים

תשובה: נחלקו הפוסקים אם מותר לבת לשיר באזני אחיה הגדולים, ולכל הדעות בזמן לימודם ותפילתם אסורה לשיר באזניהם מכיון שזה דברים שבקדושה שאסור לאנשים לאמרם במקום ששומעים קול שירת נשים, ולכן אף לדעת הפוסקים המקילים לבת לשיר באזני אחיה הגדולים, מ"מ זמירות שבת אם יש בהם פסוקים או הזכרת שם שמים נחשבים דברים שבקדושה שלכל הדעות אסורה לשיר באזניהם.

הדיבור בקול נמוך ובנחת הוא הרגל מבורך, כפי שמציע הרמב"ן: "תשתדל תמיד לדבר כל דבריך בנחת, לכל אדם ובכל עת, ובזה תינצל מן הכעס..."

סיפור לשבת

יענקי לא היה מחוסר הכרה ממש, יתכן שאם ירצה יכול הוא להתעורר, אלא שאינו רוצה. אינו רוצה לחיות. בוקר אחד סר מעליו הערפל המעיק באופן חלקי, ומתוך הטשטוש שמע את ביקור הרופאים. הרופא שקרב אל מיטתו לא הבחין בערנותו החלקית ובתוך הסקירה הסביר בידענות מופרזת: "הבחור הזה, בעיה גדולה. קיבל מכה חזקה בגולגולת ועבר ניתוח בראש שהציל את חייו. אך טרם התאושש. לפי בדיקות ראשוניות ככל הנראה מוחו נפגע קשות באזור מרכז הראיה. גם אם יתעורר כנראה לא יוכל לראות!"

הדברים הנחרצים שיקעו את יענקי בגל עמוק של דכדוך, ובחוסר רצון לצאת מהערפול. בתוכו קיננה מחשבה איומה, "סומא חשוב כמת! למה לי חיים?". המשפחה מבררת אצל הרופאים מדוע יענקי אינו מתעורר מחוסר ההכרה. והם עונים: "אין שום סיבה שלא יתעורר. הוא רק צריך לרצות..."

התשובה הזו גורמת למשפחה לשהות על יד מיטתו שעות ארוכות יותר, לדבר אליו, לבקש ממנו, לשיר שירים אהובים ועוד, אך מאום לא מועיל... ליענקי אח מבוגר ממנו בשלוש שנים – איציק, מאז ילדותם הם קשורים זה לזה בקשר עז בל ינתק. גם לאחר נישואיהם, כשיענקי מתגורר בעיר אחת ואיציק בקריה בעיר אחרת, הם שומרים על קשר רציף יום יומי. כבר שנים ארוכות שהם לומדים בחברותא טלפונית ספרי מחשבה ומוסר של הראשונים, דבר יום ביומו. איציק החליט שלא עת לחשות.

בערב שבת ארגן את כל בני המשפחה, האחים-הגיסים-האחיינים – בני הדודים וכל הקרובים יותר ופחות, לתפילת רבים בכותל המערבי שתקיים במוצאי שבת הקרוב. השבת יצאה ובני המשפחה מתאספים אל הכותל זה אחר זה לתפילה שתבקע רקיעים, ועל יד מיטתו של רבי אברהם יעקב ניצב יוסי, גם הוא שקוע בספר התהילים, מבקש בתחינה פרק אחר פרק. לפתע נפתחת הדלת חרישית. אל החדר נכנס רבי שלמה – המשגיח הנערץ. רבי שלמה מודע היטב לחומרת המצב, אך לא מלאו ליבו להצטרף לתפילה בכותל המערבי, חש שאינו מסוגל להביט בפני המשפחה מבחינתו כעת היא שעת הכושר לבוא

המערה, ויענקי הוא שיכנס לבדוק אם בשעה כזו אפשר עוד לבקר בה... יענקי אינו מהפחדנים, ובכל זאת ליבו הולם בעוז כשהוא נכנס פנימה.

ברוב חפזונו להיכנס כדי לצאת, לא הבחין בשלט אוהרה עם הרבה סימני קריאה בכניסה למערה. בעודו בפנים חש כמועל בתפקידו וייסר את עצמו שלא לשם כך נשלח על ידי המשגיח, אלא שייסוריו לא נמשכו זמן רב... צעד אחד לא נכון, אבן סוררת שלא נכנעה למדרך כף רגלו, פתאום הרגיש שהוא נופל ועלטה עמוקה השתררה סביבו... לא ידע כמה זמן היה שרוי באותה עלטה, כיוון שגם כשהתעורר המשיכה לשרור סביבו, סמיכה שקטה ומעיקה. מתברר כי בכניסה למערה היה שלט אוהרה על כך שבמערה נפערו כמה בורות והכניסה מסוכנת. למעשה כניסתה אף גודרה, אך שיתוף פעולה לא יזום בין מטיילים חסרי אחריות מחד וגנבי מתכות מאידך, גרם לכך שרק השלט נותר, אותו שלט שיענקי לא ראה.

כך מעד יענקי, נפל לתוך אחד מאותם בורות, שבר יד ורגל, וגרוע מכל את עצם הגולגולת. עצמות אולי סופן להתאחות, אבל אותה מכה איומה שחטף הראש – היא שגרמה לו ימים ארוכים של חוסר הכרה על סף התעוררות, נים ולא נים תיר ולא תיר. הדאגה לשלומם עטפה את משפחתו, ידידיו, חברי הכולל, בחורי הישיבה ובני הקהילה. הכל עמדו בתפילה לשלומם ובריאותו של אברך יקר שבביתו שלושה פעוטות הזקוקים לאבא.

בראש הדואגים, שניים. דואגים, מלאי חרדה ויגון ואכולי חרטה. המשגיח ויוסי. כל אחד כשלעצמו מאשים את עצמו. המשגיח שביקש מיענקי להצטרף לטיול, ויוסי שהתעקש על אותה מערה... רבי שלמה המשגיח ערך חשבון נפש אם הקו החינוכי בו נקט נכון היה, או שמא שגה. ליבו הכהו ונטה לתלות בעצמו את הקולר. ויוסי... יוסי לא מש מספר התהילים. הוא מתחנן לבני המשפחה שירשו לו לשהות ליד מיטתו של "רבי אברהם יעקב" בשעות שאין מי שיהיה שם.

אביו של יענקי יהודי חסידי, מלא אמונה זכה וצלולה, שידוע וחי את ההכרה שלא פלוני הוא הגורם והאשם בכל דבר שאירע או קרה, התמלא עליו חמלה והסכים. כיום אנו יודעים כי

ערב אחד בימי בין הזמנים צלצל הטלפון בביתו של אברהם יעקב ("יענקי"), אברך נעים הליכות. על הקו היה רבי שלמה, המשגיח בישיבה שבה יענקי לומד ומלמד.

כפיו של המשגיח – יהודי יקר ובעל נפש עמוקה ורגישה – בקשה לא שיגרתית. נודע לו שכמה מבחורי הישיבה מתעתדים לצאת לטיול הרפתקני. זו ממש בעיה: מצד אחד מי יודע אלו סכנות ופחי יוקשים רוחניים וגשמיים עלול להצמיח טיול שכזה, ומאידך דוגל המשגיח בשיטה שאין לעמוד על גבם של הבחורים על כל צעד ושעל. סבור הוא שעצמאות מבוקרת יש בה כדי להצמיח את הבחורים. כך שמע מרבתי, כי אומנם במשתלה תחת עיניו הפקוחות של הגנן וידידו האמונות – צומחים פרחים יפהפיים ושוכי כל לב, אבל הארזים הגדולים – צומחים ביער... וכך מתלבט לו המשגיח מה יעשה, שופך את נפשו בכמה פרקי תהילים ולפתע מנצנץ הרעיון המבריק. ישלח את יענקי עם אותם בחורים. אלו מצדם ייהנו מחברתו הקלילה והעליזה, ומאידך אם יענקי בשטח, אין מתח. יכול היה להיות סמוך ובטוח שהטיול הנכסף יתנהל על מי מנוחות הן במישור הגשמי והן במישור הרוחני. יענקי שומע את בקשתו-תחינתו של המשגיח ולאחר היסוס קל משיב בחיוב.

וכך יוצר יענקי את הקשר עם "ראש החבורה", מספר בעדינות ששמע שיש טיול ו"אולי יש מקום פנוי עבורו בטנדר" (וכמובן שיש...). הנסיעה והטיול חולפים בנעימים, החלטתו של המשגיח מוכיחה את עצמה, שכן עצם נוכחותו של יענקי עם הבחורים מבטלת ממילא כל מיני מחשבות, תוכניות ודמיונות נעורים. אלא שככל יום, גם זה שהתחיל בזריחה, סופו שתשקע שמשו ויפנה את מקומו ללילה שאחריו.

וכאן החל מתגלע הויכוח הראשון בין "רבי אברהם יעקב" לראש החבורה – יוסי. יוסי רוצה לטייל בעוד איזו מערה בסביבה "שאין מצב להיות כאן באזור ולפספס אותה", ואילו יענקי חושש משעת בין הערביים כזו – שעה שבה נבראו המזיקים, גם התוכנית הזו מסוכנת ועלולה לגרום נזקים. בסופו של דבר מגיעים לפשרה, ייסעו אל

יספיקו לברך ברכת המזון על סעודת מלווה מלכה הממושכת שערכו. שכן בדקה האחרונה לפני ששערי העלייה למטוס נסגרו ויענקי כמעט ונשארו בשדה התעופה, מצא יהודי יקר שהחזיק בצקלוננו כמה לחמניות, כאלו שניתן ליטול עליהם ידיים, ובשמחה פרס מהן לרבי אברהם יעקב ובן לווייתו.

וכך סיים רבי אברהם יעקב את סיפורו, "כאמור הייתי מחוסר הכרה – אך מאותה קבלה שקיבלתי באותה סעודת מלווה מלכה שנערכה לצדי, חל שיפור של ממש במצבי. אחד מגדולי הרבנים עמם נועצו בני משפחתי הורה שמעתה והלאה ישתמשו בשמי המלא "אברהם יעקב", ולא "יענקי". אכן, חזרתי להכרה מלאה אחרי כמה חודשים. מאור עיני חזר אלי כאילו מאום לא ארע.

חמש עשרה שנים עברו מאז, וברוך ה' לא החסרתי מאז אף פעם סעודת מלווה מלכה אחת על הפת. גם בערב זה, למרות המהירות בה נחפזו לצאת תיכף אחר הבדלה ולהזדרז לטוס, הכנתי עמי כצידה לדרך כמה "כזיתים" ליטול עליהם ידיים, אלא שברוב חיפזון נשכחו. משום כך נקל לך להביין שאילמלא מצאתי לפני העלייה למטוס אותו יהודי טוב לב שחלק עמי פת לחמו, מוכן הייתי להפסיד את הטיסה... וכי חוש הראייה, מאור עיניים, אינו יקר יותר מאותם כמה מאות דולרים שעלה הכרטיס!?!". מסיפור מפעם זה לומדים אנו את הכוח של קבלה טובה על ידי דיבור ואת הישועה שבאה בעקבותיה!... (אור לישרים)

מסופר על הגר"א מוילנא שפעם אחת חלה במוצאי שבת והקיא ולא היה יכול לאכול סעודה רביעית, אך לאחר שישן כמה שעות וחזר לכוחותיו, ביקש מבני משפחתו שיבדקו אם טרם עלה השחר, וכשראו שאכן עדיין לא עבר הלילה, ביקש שיפוררו עברו כזית פת ויאכילוהו כדי שיקיים מצוות סעודה רביעית.

ועוד מסופר עליו, שפעם אחת הגיע אליו תלמידו הגדול רבי חיים מוואלוז'ין במוצאי שבת, שאלו הגר"א "האם אכלת סעודת מלווה מלכה?". רבי חיים השיבו "איני בקו הבריאות וחושש אני שהאכילה תזיק לי, הקלתי לעצמי לצאת ידי חובת הסעודה בעוגת דבש". הגר"א לא הסכים עימו וציווה עליו לקיים מייד את המצווה בפת.

וכך היו יושבים המשגיח יוסי ולא הבחינו השניים כי יענקי התעורר ומאזין לשיחתם, ואף הוא לא היה בו כוח להסב את תשומת לבם אליו. אך את הדברים שמע והחל זועק ממעמקי ליבו: "ריבוננו של עולם!! חושה להושיעני ולהאיר את עיניי! אני מקבל על עצמי אם אתאושש ואבריא, להקפיד בכל כוחי לסעוד מלווה מלכה וליטול בה ידיים על הפת". מעבר לכך לא עמדו לו כוחותיו, ושקע שוב בערפל סמך.

"נוסעים יקרים. אתם מתבקשים לחגור חגורות. בעוד עשרים דקות ננחת בנמל היתרו שבלונדון. הטמפרטורה על הקרקע 4 מעלות". קולו של הקברניט גרם לרבי אברהם יעקב להזדרז ולסיים את סיפורו כדי שהוא ובן שיחו עוד

ולבקר את האברך היקר השוהה במצב כה קשה. שמע מיוסי את מצבו של יענקי, והצטרף אליו לאמירת תהילים. לאחר כשעה של תפילה משתפכת ומתחננת, פנה לפתע אל יוסי ושאל: "סעדת כבר הערב?". יוסי מביט במשגיח בפנים תמהות, בשבועיים האחרונים בקושי הצליח לבלוע משהו, וכאן בחדר הזה, ליד מיטתו של מחוסר ההכרה, מצפה ממנו המשגיח שיאכל?! המשגיח לא הניח לו. "הלא כעת מוצאי שבת, ומן הראוי לסעוד מלווה מלכה". התימהון לא סר מפניו של יוסי, "האומנם? חובה?! גם כאן בחדר?" והמשגיח בשלו: "סעודת מלווה מלכה אינה סעודה של הנאה גשמית, הגוף כבר התעדין במאכלי שבת שלוש פעמים ואינו מבקש כעת תענוגות נוספים. כעת זוהי סעודה של דוד מלכא משיחא, סעודה שכולה לשמים."

יוסי מצביע על חבילת עוגיות שנמצאת בחדר אך המשגיח לא מסתפק. "ראוי יותר ליטול ידיים". ממתבח המחלקה הוא מביא כמה פרוסות חלה שנותרו שם בדרך נס, מוזג שתי כוסות תה מהביל וסועד לצידו של יוסי בשתיקה. אלא שהשתיקה אינה אורחת רצויה בסעודת מלווה מלכה. סעודה שכזו דרכה שתהא מתובלת בסיפורי צדיקים המרוממים את האדם טפח מעל הקרקע ומציבים אותו בעולם שכולו טוהר רוחני, עולם של טהרת המוח והלב, עולם של קדושה אפופה ברגש טמיר ונעלם... וכך הוא מספר ליוסי: "דע לך כי סעודה של ממש במוצאי שבת קודש היא מנהג המקיף את כלל ישראל."

להתפלל תמיד ועל הכל

ה"תורה", כלשונה, ספר הוראה היא. מכל ענין בה יש להפיק לקח, הלכה למעשה, הכוונה והדרכה. כמה וכמה דינים והנהגות למדו חז"ל מפרשת שליחותו של אליעזר עבד אברהם. נעמוד אף אנו על ענין אחד, יסודי וחשוב! אליעזר, העבד הנאמן, נשלח בשליחות מצוה. יתר על כן, כל הסיעתא דשמיא המלווה את אברהם ויצחק מובטחת לו בדרכו. ויותר מכך: ברכת אברהם מלווה אותו. ואם בכך אין די – הרי ניסים נעשו לו, הדרך קפצה לו, ובאותו יום הגיע לחרן! האם יש ספק, האם יתכן ספק בהצלחת שליחותו!?

ומה עושה אליעזר? אליעזר מתפלל! "ויאמר, ה' אלקי אדוני אברהם, הקרה נא לפני היום, ועשה חסד עם אדוני אברהם"... ללמדנו, שלא נראה שום דבר כבטוח, כוודאי. ללמדנו, שלא תמוש מפינו תפילה, על כל דבר. להורותנו שהכל כה שביר, כה רופס. שהכל עלול בין רגע להתמוטט ולהפך! נישא תפילה תמידית על החיים והבריאות, על השלום והשלום, ועל הנחת והפרנסה. נכיר בכך, שנחוצה סיעתא דשמיא לכל דבר, והכרה זו תביא לנו שפע ברכה והצלחה! (מעייני השבוע)

"עין חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר"

העלון מוקדש לעילוי נשמת מוריס משה בן אסתר ז"ל

ברכה מיוחדת לתורמים היקרים שזכו לרוב נחת, שמחה, הצלחה, בריאות איתנה, פרנסה טובה, שלום אהבה אחווה ורעות שפע ברכה להם ולבני משפחותיהם.

העלון מוקדש לעילוי נשמת רחל רשל בת א'יזה ז"ל

אור הצדיק

כ"ו חשוון - הילולת הצדיק רבי שלום לופס רב העיר עכו זצוק"ל זיע"א

אתורתנו

אנחנו אומרים יום ביום בסדר קרבנות בשחרית, יהי רצון שיהא שיח שפתותינו חשוב ומקובל ומרוצה לפניך כאילו הקרבנו קרבן התמיד במועדו, ועמדנו על מעמדו, ה' עשה עמנו חסד שיהא שיח שפתותינו חשוב ומקובל במקום קרבן, כי בעוונותינו הרבים עתה חרב ביהמ"ק ובוטל התמיד, אבל מדוע נאחר מועד הקרבנות, שהיו כהנים לויים וישראלים כולם עומדים על משמרתם בזריזות, ואיך יהיה לנו פתחון פה שיהא חשוב שיח שפתים שלא במועדו כקרבן במועדו? שאין בזה דמיון ושיוון לקרבן במועדו, שם עבודתם בזריזות מוחלטת, וע"כ באה עוד הלכה בסימן נ"ח סעיף ב' "אם לא קרא אותה (ק"ש) קודם הנץ החמה, יש לו להקדים לקרותה במהרה כל מה שיוכל", רז"ל באו לזרו בזירוז אחר זירוז שלא תתבטל לגמרי מצות הזריזות שהיא רצון אבינו שבשמים.

מה נמליץ המשל שנאמר בשם ה"חפץ חיים" זצ"ל, לעני שתוך כדי חיזוריו על הפתחים היא אנשים שנתנו לו בעין יפה. אך נתנו תרומתם בצ'קים, בראותו את הסכומים נמלך בדעתו להשאירם להוצאות נישואי בתו, ושמר עליהם היטב בארון סגור, ובמשך השנים התאסף אצלו סכום נכבד, וסמך על זה להבטיח לחתן בן טובים סכום שאין להתבייש בו, לקח את הצ'קים המהודרים והיפים ששום קמט לא היה בהם על מנת לפרטם בבנק, בעומדו בתור ראה אדם שמוסר צ'ק מקופל ומקומט ומקבל תמורתו סכום גדול, לכו התמלא שמחה בנשאו ק"ו שמתורת הצ'קים היפים שלו יקבל בודאי סכום גדול יותר, ומה השתומם לאחר שאמר לו הפקיד שהצ'קים שלו לא שווים כלום מאחר שכבר עבר זמנם זה זמן רב.

הנמשל: אדם העושה מצוה בזמנה אף כי לא תהיה כ"כ מהודרת מ"מ מצוה היא, אך העושה אותה לאחר זמנה אף אם יהדרה בטעמיה ובדקדוקיה, לא עשה כלום, וכאילו נטל ד' מינים וישב בסוכה לאחר חג הסוכות, ואכל מצה לאחר חג הפסח. (קונטרס ההשכמה)

אנחי הצדיק

תלמידו של הרב הגיע אליו עם בתו הפעוטה שסבלה מדלקות קשות באוזניים שחזרו ונשנו, והיוו מטרד כאבים נורא לילדה. הרב הכניס כוס מים אל ארון הקודש, עמד שם והעתיר והתחנן להקב"ה שירחם על בת ישראל צעירה זו הסובלת כ"כ. לאחר מכן נתן לילדה לשתות את המים, והכאבים נגוזו ונעלמו. על מעשים דומים מספרים תושבי עכו ותלמידים רבים, המעידים שראו אותו עושה כן בהזדמנויות נוספות. "תשועת ה' כהרף עין", היה הרב מסכם את הדברים, ומוצא הזדמנות נוספת להחדיר בקרובים אליו את האמונה בה' יתברך. (עבד נאמן)

חכמת נשים

גאב"ד העדה החרדית מרן רבי יצחק טוביה וויס זצוק"ל מספר, אמי מורתי מרת ריקל ע"ה היתה צדקנית ותמימה מאוד ובעלת מידות נפלאות, וגם מידת החסד שבה היה להפליא. מנהגה היה לקום בכל יום השכם בבוקר, כדי שתוכל להתפלל כל תפילת שחרית כל יום, על אף שהיתה בעלת משפחה גדולה והיה לה הרבה עבודה. בעת תפילתה היתה מרבה תחנונים, ועדין מונח בזיכרוני איך שבכל יום בבוקר בעת שהלכתי לביה"ס היתה אמי ע"ה אוחות עדיין באמצע תפילתה, והייתי מברכה, והיא היתה משיבה ברמיזה (כי אחזה באמצע התפילה ולא יכלה לדבר). גם השגיחה מאוד על סדר התפילות של הבנים הקטנים, והיתה משגיחה עלינו שנתפלל מילה במילה.

מאוד היתה מזהירה אותנו על עוון לשון הרע ועל 'שלום' שבין אדם לחבירו, ומרגלא בפיה לומר שאם מדברים בתוך הבית אודות מישהו, צריכים לצייר במוח ולדמות שאותו אדם שמדברים עליו עומד עתה מאחורי הדלת ושומע כל מה שמדברים עליו. (מתוך הספר רבינו הגדול אמרו)

העלון מוקדש לעילוי נשמת

ר' חיים חתאנו בן ביה ז"ל
נלב"ע ג' סיון תשס"ה
ת.נ.צ.ב.ה

העלון מוקדש לעילוי נשמת

מזל בת סוליקה ז"ל
נלב"ע י"ח אלול תשע"ח
ת.נ.צ.ב.ה

העלון מוקדש לעילוי נשמת

ר' עמרם בן פרחא ז"ל
נלב"ע י"ד שבט תשע"א
ת.נ.צ.ב.ה

העלון מוקדש לעילוי נשמת

רחל בת תמו ז"ל
נלב"ע ד' טבת תשס"ו
ת.נ.צ.ב.ה

העלון מוקדש לעילוי נשמת

ר' דוד בן רחל ז"ל
נלב"ע ט"ז אלול תשנ"מ
ת.נ.צ.ב.ה